

Mark- och miljödomstolen

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar över Tillgängliga stränder - ett mer differentierat strandskydd (SOU 2020:78) Ert dnr M2020/02032.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen delar utredningens bedömning att det finns behov av förändring av reglerna för strandskydd så att de bättre stämmer med det allmänna rättsmedvetandet. Mark- och miljödomstolen tillstyrker i allt väsentligt utredningens förslag men vill peka på några enskildheter i förslaget som bedöms kunna leda till svårigheter vid rättstillämpningen.

Generella strandskyddet vid små sjöar och vattendrag

När det gäller föreslaget att det generella strandskyddet vid små sjöar och vattendrag ska tas bort tillstyrks förslaget men det förutsätts att Naturvårdsverket med tydlighet anger hur insjöars storlek och vattendrags bredd ska bestämmas.

Ett mer differentierat strandskydd

Reglerna om LIS har inte fungerat bra. Utredningen vill införa begreppet ”landsbygdsområde” (7 kap. 17 a § miljöbalken). Begreppet är inte helt lyckat. Enligt vår uppfattning skulle ”strandnära landsbygdsområde” vara ett bättre förslag.

Enligt förslaget till ny 17 a § får kommunen dels

1. Ansöka om att strandskyddet ska upphävas inom ett landsbygdsområde enligt 18 § tredje stycket, eller
2. Redovisa ett landsbygdsområde i översiktsplan.

Den första punkten är klar och tydlig och bör inte vålla några problem i rättstillämpningen medan den andra punkten sannolikt blir svårtillämpad eftersom översiktsplaner inte är bindande. Fråga uppkommer om det är tänkt att en prövning ska göras av vad som är landsbygdsområde oavsett om det är redovisat i översiktsplanen eller inte. Denna fråga har inte besvarats av utredningen.

Formulering på sid. 265 andra stycket är förvirrande och tycks inte motsvaras av den föreslagna lagtexten.

Formuleringen i 7 kap. 18 c § sista stycket framstår inte som alldeles genomtänkt. Formulering passar inte in lagtekniskt och kommer att skapa problem, i vart fall till dess att det finns en klar praxis att luta sig emot. Fråga hur det ska avgöras om exploateringsgraden är hög och om efterfrågan på mark för bebyggelse är stor i ett område inställer sig också. På sid. 273 andra stycket framgår att bedömningen överlämnas till rättstillämpningen. Bättre hade varit att i stället närmare ange vilken typ av områden som avses.

Är reglerna tydliga nog?

Det finns som redan angetts farhågor om att rättstillämpningen i vart fall inledningsvis kommer att spreta i frågor som från början borde ha varit tydligare. Större tydlighet efterfrågas alltså i kommande proposition.

Övergångsregler

Det går inte att utläsa hur det är tänkt att Lantmäteriets fastighetsbildningar i strandnära lägen ska hanteras övergångsvis. Är tanken att bedömningen ska kunna komma att ändras under en förrättnings gång eller under ett måls behandling i en överklagad förrättning om de nya reglerna träder i kraft under handläggningstiden? Denna fråga behöver utredas vidare.

Caroline Hindmarsh

I detta yttrande har deltagit lagmannen Caroline Hindmarsh, chefsrådmannen Lars-Göran Benmarker samt tekniska råden Nils Persson och Jari Hiltula.